

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Ordin al Ministerului Mediului cu privire la aprobarea Metodelor de calcul a indicatorilor de monitorizare și evaluare a adaptării la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă și procedurile standard pentru colectarea și partajarea datelor și informațiilor climatice relevante sectorului resurselor de apă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectului de Ordin al Ministerului Mediului cu privire la aprobarea Metodelor de calcul a indicatorilor de monitorizare și evaluare a adaptării la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă și procedurile standard pentru colectarea și partajarea datelor și informațiilor climatice relevante sectorului resurselor de apă, este elaborat de Ministerul Mediului cu suportul proiectului „NAP-2: Avansarea Procesului Național de Planificare a Adaptării la Schimbările Climatice al Republicii Moldova”, finanțat prin Programul de Pregătire al Fondului Verde pentru Climă.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i> Proiectului de Ordin al Ministerului Mediului cu privire la aprobarea Metodelor de calcul a indicatorilor de monitorizare și evaluare a adaptării la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă și procedurile standard pentru colectarea și partajarea datelor și informațiilor climatice relevante sectorului resurselor de apă (în continuare – Proiect), este elaborat în temeiul art. 33 alin. (5) din Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, care atribuie Ministerului Mediului responsabilitatea de a elabora și pune la dispoziția publicului metodologii pentru planificarea, monitorizarea și raportarea privind adaptarea la schimbările climatice, precum și alte instrumente de planificare și raportare în acest domeniu. Elaborarea proiectului derivă, de asemenea, din: 1) Programul Național de adaptare la schimbările climatice până în anul 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 624/2023 (acțiunea 2.1.3 din Planul de acțiuni); 2) Planul de acțiuni al Ministerului Mediului pentru anul 2025, aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 20 din 30.01.2025 (acțiunea 5.12). <i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i> Necesitatea intervenției prin acest proiect derivă din cerințele și lacunele cadrului existent, identificate în procesul de implementare a politicilor de adaptare la schimbările climatice. Conform art. 32 alin. (5) din Legea nr. 74/2024, la elaborarea documentelor de politici pentru implementarea acțiunilor de adaptare la schimbările climatice trebuie să fie avute în vedere o serie de criterii, printre care: a) analizele, evaluările progreselor înregistrate și indicatorii în domeniul schimbărilor climatice și vulnerabilității; b) vulnerabilitatea populației și a sectoarelor afectate, printre care sectorul agricol, sistemele de alimentare cu apă și securitatea alimentară; c) promovarea soluțiilor bazate pe natură și adaptarea bazată pe ecosisteme; d) indicatorii determinați pentru a asigura implementarea politicilor, măsurilor și acțiunilor de adaptare la schimbările climatice; e) necesitățile financiare, tehnologice și de consolidare a capacităților pentru realizarea acestora; f) indicatorii determinați din perspectiva raportului cost-beneficiu. În prezent, nu există un cadru metodologic unitar pentru calcularea indicatorilor de monitorizare și evaluare a adaptării la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă, ceea ce îngreunează

procesul de colectare, analiză și raportare a datelor relevante pentru adaptarea la schimbările climatice. Lipsa unor proceduri standardizate limitează comparabilitatea informațiilor între instituții și reduce eficiența planificării bazate pe dovezi.

Prin urmare, proiectul urmărește crearea unui instrument practic și coerent care să sprijine autoritățile centrale și instituțiile implicate în procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor de adaptare în sectorul resurselor de apă, contribuind astfel la consolidarea capacităților instituționale, la îmbunătățirea calității datelor și la asigurarea unei planificări eficiente și coordonate în domeniul adaptării la schimbările climatice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul reglementează procedurile standard a disponibilității datelor necesare pentru calcularea indicatorilor de monitorizare și evaluarea a adaptării la schimbările climatice pentru sectorul resurselor de apă, care pot fi utilizați în cadrul elaborării, monitorizării, raportării și evaluării politicilor naționale de adaptare la schimbările climatice. Proiectul introduce un cadru clar și structurat pentru analiza a patru indicatori specifici sectorului resurselor de apă, după cum urmează:

- 1) Numărul de persoane afectate de inundații (NPAI);
- 2) Indicele de exploatare a resurselor de apă (IERA);
- 3) Gradul de monitorizare a resurselor de apă (GMRA);
- 4) Eficiența utilizării apei (EUA).

Proiectul cuprinde nu doar formulele de calcul ale indicatorilor, ci și mecanismele și procedurile standardizate pentru colectarea, gestionarea și partajarea datelor și informațiilor climatice relevante pentru sectorul resurselor de apă (disponibilitatea datelor necesare pentru calcularea indicatorilor).

Proiectul cuprinde elementele esențiale aferente indicatorilor menționați, după cum urmează:

- 1) Terminologia – definirea indicatorului și a conceptelor conexe necesare pentru procesul de monitorizare;
- 2) Metoda de monitorizare, sursele de informație și date (status-quo) – identificarea instituțiilor, bazelor de date și a altor surse relevante;
- 3) Calcularea indicatorului;
- 4) Calcularea punctului de reper.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Mentținerea situației actuale ar perpetua lipsa de comparabilitate a datelor climatice relevante pentru sectorul resurselor de apă și, implicit, ar afecta calitatea procesului de planificare, monitorizare și evaluare a politicilor de adaptare la schimbările climatice din acest sector. Prin urmare, această opțiune nu a fost considerată viabilă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Metodologia va asigura un cadru comun de lucru pentru instituțiile publice responsabile de elaborarea politicilor și gestionarea datelor din sectorul resurselor de apă, contribuind la creșterea eficienței, coerenței și calității raportării privind adaptarea la schimbările climatice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Aplicarea Metodologiei nu necesită cheltuieli financiare, aceasta prevede utilizarea infrastructurii existente și a resurselor instituțiilor implicate.

<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i> Metodologia va genera un impact indirect asupra sectorului privat, prin sporirea transparenței datelor și îmbunătățirea procesului de planificare a măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă, în special pentru subsectoarele agriculturii și industriei, care depind de disponibilitatea și gestionarea durabilă a resurselor de apă.
<i>4.4. Impactul social</i> <i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i> <i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i> Nu este aplicabil.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i> Proiectul va avea un impact pozitiv indirect asupra mediului, prin sprijinirea elaborării de politici coerente și eficiente de adaptare la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i> Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
<i>5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului propus, a fost plasat pe pagina web particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15238) la data de 01.10.2025. Deasemenea, proiectul însoțit de nota de fundamentare a fost plasat pentru consultări publice pe platforma particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15444). Prin scrisorile Nr.05/1-07/2992 din 10.11.2025 și nr. Nr.05/1-07/2947 din 04.11.2025, proiectul însoțit de nota de fundamentare a fost transmis spre avizare următoarelor instituții: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Sănătății Ministerul Justiției Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale Agenția de Mediu Inspectoratul pentru Protecția Mediului Biroul Național de Statistică Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Serviciul Hidrometeorologic de Stat.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și juridice, conform art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de Ordin al Ministerului Mediului privind aprobarea Metodelor de calcul a indicatorilor de monitorizare și evaluare a adaptării la schimbările climatice în sectorul resurselor de apă și procedurile standard pentru colectarea și partajarea datelor și informațiilor climatice relevante sectorului resurselor de apă nu implică modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Se propune implementarea proiectului odată cu publicarea sa pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, asigurând astfel accesul instituțiilor și publicului la document. Metodele pot fi utilizate de funcționarii publici în procesul de elaborare a documentelor de politici, de colectare și analiză a datelor privind resursele de apă și adaptarea la schimbările climatice, sprijinind astfel coerența și eficiența proceselor de lucru.

Ministru

Gheorghe HAJDER